

Liikuntapalvelujen ja kansalaisopiston maksujen yhtenäistäminen

2251/02.05.00.01/2020

Vapaa-ajan lautakunta 11.06.2020 § 57

Valmistelija: vapaa-aikajohtaja Hilpi Tanska, hilpi.tanska@salo.fi,
p. 044 778 4700, kansalaisopiston rehtori Päivi Pölönen,
paivi.polonen@salo.fi, p. 044 778 4562

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä (2.12.2020 § 163) talousarviossa sivulla 104 todetaan seuraavasti:

"Taloustyöryhmän esityksestä kaupunginhallitus on antanut vapaa-aikapalveluille veloitteen kasvattaa kansalaisopiston tuloja 40 000 € ja uimahallista saatavia tuloja 50 000 € talousarviovuoden 2020 aikana.

Kaupunginhallituksen päätöksellä tulee lisäksi selvittää mitä toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia olisi alle 19-vuotiaiden liikuntatilavuorojen maksulliseksi muuttamisesta sekä yhtenäistää kansalaisopiston ja liikuntapalvelujen kurssimaksut, mikäli toiminta on hyvin samankaltaista. Liikuntatilavuorojen maksullisuudesta kirjoitetaan liikuntapalvelujen perusteluissa.

Maksujen yhtenäistämiseen liittyen nykytilanteessa liikuntapalvelujen kurssimaksut ovat erityisesti työikäisten osalta selvästi kansalaisopiston maksuja suuremmat, lasten osalta maksut ovat liikuntapalveluissa keskimäärin hieman kalliimmat kuin kansalaisopistossa. Ikääntyneiden osalta liikuntapalveluissa kurssimaksuja ei pääsääntöisesti ole, vaan kaikille kursseille voi osallistua ns. eläkeläisliikuntakortilla. Maksuja voidaan yhtenäistää esim. poistamalla kansalaisopiston alennukset, alentamalla liikuntapalvelujen työikäisten maksuja sekä siirtymällä liikuntapalveluissa myös eläkeläisten osalta kurssimaksuihin liikuntatoiminnassa. Maksujen yhtenäistäminen on isohko muutos ja sitä työstetään liikuntapalvelujen ja kansalaisopiston kesken talousarvion vahvistamisen jälkeen. Maksujen yhtenäistäminen voi tapahtua aikaisintaan syksyllä 2020."

Kansalaisopiston osalta alennukset on poistettu vuoden 2020 alusta alkaen (vapaa-ajan ltk 10.10.2019 § 81). Mm. palkanmaksun laajan keskeytyksen vuoksi maksujen yhtenäistäminen ei muilta osin ole vielä edennyt. Eläkeläisten osalta voidaan liikuntapalveluissa siirtyä kurssimaksuihin 1.8 alkaen, mikäli päätös tehdään nyt kesäkuussa. Vuosikortit, jotka on myyty ennen uuden hinnaston voimaan astumista, saa kuitenkin käyttää loppuun ja vuoden ajan joudutaan joka tapauksessa käyttämään rinnakkain vuosikortteja sekä kurssimaksuja. Jos muutos tehdään vasta talousarvion yhteydessä, voidaan kurssimaksut ottaa käyttöön vasta vuoden 2021 alusta alkaen ja vuosikortit toimivat rinnalla koko vuoden 2021 ajan.

Selkeintä olisi ottaa uusi käytäntö käyttöön syyslukukauden alkaessa, koska kansalaisopiston ja liikuntapalvelujen kurssitoiminta suunnitellaan ja toteutetaan lukuvuosiperiaatteella eikä kalenterivuositain.

Liikuntapalvelujen eläkeläisten ohjatun liikunnan kurssimaksujen osalta yhden liikuntakerran hinnaksi esitetään 1,50 € / krt tuoli- ja tasapainojumppien sekä kuntosaliryhmien osalta ja 2 € /krt kuntojumppien, tanssikurssien, kehonhuoltoryhmien ja vastaavien osalta. Vesiliikunnassa maksut säilyisivät ennallaan, eläkeläisten vesijumpan kertahinta on 5,50 €. Kansalaisopistossa hinnoitteluperusteet ovat toisenlaiset, sillä kaikista kursseista maksetaan ns. toimistomaksu ja tämän lisäksi tuntikohtainen maksu. Yhden kurssikerran hinta kansalaisopiston aikuisten liikuntakursseilla on n. 1,40 € – 2,50 €. Kansalaisopiston liikuntakursseilla eläkeläiset ja työikäiset liikkuvat yhdessä ja molempia on osallistujissa hieman kurssista riippuen runsaasti.

Liikuntapalvelut järjestää myös vertaisohjattua liikuntatoimintaa ikääntyneille Pirteyttä Päiviin- toiminnan nimellä. Vertaisohjaajien verkostoon kuuluu lähes 30 ohjaajaa ja viikoittaisia ryhmiä on yli 20. Pirteyttä Päiviin-toiminta on alkanut vuonna 2006 ja sen peruseriaatteena on ollut, että eri ryhmissä voi käydä tutustumassa liikuntaharrastukseen yhdellä maksulla eikä yksittäisiin ryhmiin tarvitse ilmoittautua. Vertaisohjatun liikuntatoiminnan kustannukset ovat liikuntapalveluille pienemmät kuin ammattiohjaajien ohjaaman toiminnan. Pirteyttä Päiviin-ryhmien osalta esitetään kurssimaksuksi 2 € / toimintaviikko, jolloin 2 € maksulla voi halutessaan liikkua monta kertaa viikossa.

Kurssimaksuihin siirtyminen tarkoittaa vuosikorttien etuuskien pienentämistä. Vuosikorttien historian osalta voidaan todeta, että Salon uusitun ja laajennetun uimahallin avauduttua vuonna 2007 otettiin ensimmäistä kertaa eläkeläisliikunnassa käyttöön yli 70- vuotiaiden uimahallikortti, jolla sai osallistua myös ikääntyneiden ohjattuun liikuntaan. Alle 70-vuotiailla oli käytössään ns. saliliikuntakortti ja ns. erikoiskursseista maksettiin erikseen kurssimaksu. Vuonna 2015 hinnastoa haluttiin muuttaa asiakasystävällisemmäksi (vapaa-ajan ltk 21.5.2015 § 57) ja 70 vuotta täyttäneiden liikuntakortti laajennettiin koskemaan kaikkia eläkeläisiä, millä oli merkittävä toimintatuottoja vähentävä vaikutus, koska esim. uimahallia ja kuntosaleja käyttävistä asiakkaista merkittävä osa on alle 70-vuotiaita.

Vuoden 2019 alusta alkaen (vapaa-ajan ltk 13.12.2018 § 98) yhdestä kortista tehtiin kaksi erillistä korttia, halvemmalla kortilla (40 € / vuosi) uimahallin käyttöoikeutta ei nykyisellään ole, mutta kalliimmalla kortilla (55 € / vuosi) on. Molemmilla korteilla pääsee ikääntyneiden liikuntaryhmiin sekä saa valitsemaansa kuntosaliin (muu kuin uimahallin kuntosali) vuodeksi käyttöoikeuden.

Lapsilla ja työikäisillä ei ole käytössään vastaavia yhdistelmäkortteja, käytössä on vain uimahallin vuosikortti (hinnat 200 € ja 450 €), joka tulee myös opiskelijoille (hintaan 225 €) myytäväksi elokuusta 2020 alkaen. Kortin hintaan sisältyy aikuisilla ja opiskelijoilla yhden valinnaisen kuntosalin käyttöoikeus (uimahallin lisäksi). Eläkeläisillä vastaava vuosikortti on ollut uimahallissa käytössä syksyyn 2015 asti ja sen hinta on tuolloin ollut 220 €.

Liikuntatoiminnan kurssimaksut ovat lasten osalta 3 € / krt saliliikunnassa ja 5 € / krt uimakouluissa ja työikäisten osalta 5 € / krt saliliikunnassa ja 8 € / krt vesijumpissa. Lisäksi kaikkiin alueellisiin kuntosaleihin voi ostaa erillisen vuosikortin, joiden hinta vaihtelee kuntosalin koosta ja välineistöstä riippuen Ollikkalan kuntosalin työikäisten 119 € vuosihinnasta Särkisalon ja Suomusjärven aleryhmien 22 € vuosihintaan.

Ikääntyneiden liikunnassa ryhmiin ilmoittautuneita on liikuntapalvelujen ryhmissä ollut syksyn 2019 ja tammi-maaliskuun 2020 aikana (pois lukien vertaisohjattu toiminta) 27 eri ryhmässä yhteensä n. 700.

Eläkeläisten vuosikorttien osalta esitetään, että 1.8 alkaen myynnissä on ainoastaan uimahallin vuosikortti, joka sisältää yhden valinnaisen kuntosalin käyttöoikeuden (uimahallin lisäksi). Kortin hinnaksi alle 70-vuotiaille eläkeläisille esitetään 225 €, eläkeläisten kertamaksu on sama kuin opiskelijoiden, joten vuosikortille esitetään myös samaa hintaa, lasten kertamaksu on 50 snt halvempi. Yli 70-vuotiaille ikääntyneille esitetään omaa uintikorttia, jonka hinta olisi 60 € vuodessa (tai 30 € / 6 kk). Jos runsaasti uimahallia käyttävä alle 70-vuotias eläkeläinen käy uimahallissa esim. 3 krt viikossa 45 viikon ajan vuodessa, tulee yhden käynnin hinnaksi 1,67 €. Eläkeläisten kertamaksu uimahalliin on 3,50 €. 25 kerran sarjakortilla yhden uimahallikäynnin hinnaksi tulee 3 €.

Työikäisten liikuntakurssien hinnoittelun yhtenäistäminen liikuntapalvelujen ja kansalaisopiston kurssimaksujen osalta on haastavaa, koska liikuntapalvelujen hinnat ovat nykyisellään yli kaksinkertaisen opiston hintoihin verrattaessa. Hintoja ei tule nykyisessä taloustilanteessa alentaa. Maksujen yhtenäistämiseksi ja toiminnan selkiyttämiseksi selvitetään vuoden 2021 talousarvion valmistelun yhteydessä työikäisten liikunnan kurssitoiminnan (pois lukien vesiliikunta ja vertaisohjattu toiminta) siirtämistä kansalaisopiston toiminnaksi. Kansalaisopiston toiminnan laajentaminen (ja liikuntapalvelujen toiminnan supistaminen) on perusteltua kurssituntimäärästä saatavien valtionosuuksien vuoksi. Mahdolliseen muutokseen voi sisältyä myös sisäisiä henkilöstömuutoksia kansalaisopiston ja liikuntapalvelujen välillä.

Pitkäaikaistyöttömille suunnatun Virkisty virtaa-kortin etuuksia pienennetään samalla tavoin kuin eläkeläisliikuntakortinkin eikä erittäin edullisilla korteilla jatkossa enää saa muiden kuin uimahallin ja uimahallin kuntosalin käyttöoikeuden. Kuntosalien vuosikorttien hinta kaikille työttömille on edullinen, hinta vaihtelee Ollikkalan 65 eurosta Särkisalon ja Suomusjärven 22 euroon vuodessa.

Lasten ja nuorten osalta liikuntapalvelut ja kansalaisopisto eivät järjestä samankaltaista toimintaa eikä tämän vuoksi tarvetta maksujen yhtenäistämiseen ole. Kansalaisopiston järjestämä liikuntatoiminta lapsille on pelkästään tanssia, jota liikuntapalvelut ei järjestä. Hinnat ovat jo nykyisellään melko yhtenevät, joten hintojen muutokseen ei nähdä olevan tarvetta.

1.8.2020 alkaen liikuntapalvelujen hinnastoon esitetään seuraavat hinnat ikääntyneiden osalta. Hinoista muodostetaan kausittaiset (syksy ja kevät)

kurssimaksut, jotka voi maksaa verkkomaksuna tai laskuttaa. Yksittäisten kertojen mahdolliset peruutukset eivät alenna kurssimaksua, mikä on nykyinen voimassa oleva käytäntö liikuntapalveluissa sekä kansalaisopistossa.

Ikääntyneiden ohjatun liikunnan kurssimaksut (syyskausi n. 12 toimintavkoa, kevätkausi n. 14 vkoa):

- tuoli- ja tasapainojummat sekä kuntosaliryhmät 1,50 € x toimintakauden kertojen määrä
- vertaisohjattu liikunta (Pirteyttä Päiviin -toiminta) 2 € x kauden toimintaviikkojen määrä
- kuntojummat, kehonhuolto 2 € x toimintakauden kertojen määrä
- kesäkausi (3-4 toimintavkoa) sisältyy kevätkauden kurssimaksuihin

Työikäisten, lasten ja nuorten ohjattu liikunta

- kurssihinnat pysyvät ennallaan syyskauden 2020 ajan

Uimahallin vuosikortit

- uimahallikortti yli 70-vuotiaat 60 € / vuosi, 30 € / 6 kk
- uimahallikortti eläkeläiset (alle 70-vuotiaat), sisältää 1 valinnaisen kuntosalin 225 € / vuosi
- uimahallikortti - Virkisty virtaa (Kelan tukea saavat työttömät) 35 € / 6 kk

Muiden uimahallien vuosikorttien ja kuntosalien vuosikorttien hinnat pysyvät ennallaan.

Sivistyspalveluiden johtaja:

Vapaa-ajanlautakunta päättää hyväksyä liikuntapalvelujen ja kansalaisopistojen maksujen yhtenäistämisen edellä esitetysti liikuntatoiminnan osalta 1.8.2020 alkaen.

Vapaa-ajan lautakunta päättää, että työikäisten liikunnan kurssitoiminnan siirtämistä liikuntapalveluista kansalaisopistoon selvitetään vuoden 2021 talousarviovalmistelun yhteydessä.

Päätös:

Piia Keto-oja ehdotti, ettei tässä kohtaa vuotta tehdä maksujen yhtenäistämistä. Jatketaan vanhoilla hinnoilla.
Juha Björkstrand kannatti esitystä.

Arttu Laaksonen ehdotti, että palautetaan asia uudelleen valmisteluun.
Karoliina Vierjoki-Väätäinen kannatti ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu ehdotus asian palauttamisesta, joten oli äänestettävä asian käsittelyn jatkamisen ja palauttamisen välillä.

Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan nimenhuutoäänestys, jossa asian käsittelyn jatkamista kannattavat äänestävät EI ja ja Laaksosen esitystä kannattavat äänestävät JAA.

Äänestystapa hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä asian käsittelyn jatkaminen sai kolme (3) EI-ääntä (Keto-oja Piia, Björkstrand Juha ja Sjöholm-Nikkanen Anita) ja asian palauttaminen uudelleen valmisteluun sai kahdeksan (8) JAA-ääntä (Vierjoki-Väätäinen Karoliina, Kortelainen Mika, Hernesniemi Leila, Lumiaho Minna, Laaksonen Arttu, Peltonen Aimo, Salokannel Reijo, Siikonen Stina). Poissa kaksi (2).

Puheenjohtaja totesi, että järjestetyn äänestyksen voitti Laaksosen ehdotus asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun.

Pöytäkirjaan merkitään, että Piia Keto-oja poistui kokouksesta klo 19.13.